

Leeswijzer bij schema inzamelvarianten huishoudelijk afval

In bijgaand overzicht zijn diverse inzamelvarianten van huishoudelijk afval naast elkaar gezet: Huidige inzameling gemeente Heemstede en Pilot Merlenhoven en de nieuwe afvalinzameling in Lisse, Diemen, Hillegom, Haarlemmermeer en Leiden. De varianten worden vanuit drie gezichtspunten, die nauw met elkaar samenhangen, bezien: milieurendement (mate van afvalscheiding), serviceniveau en kosten.

Bij de mate van afvalscheiding zijn de huidige resultaten en ambities van de inzamelvarianten afgezet tegen de haalbaarheid van de landelijke VANG-doelen (75% afvalscheiding en 100 kg restafval per inwoner per jaar).

Het serviceniveau gaat over de door de gemeente geboden service en het gemak waarmee inwoners afval c.q. herbruikbare grondstoffen gescheiden kunnen aanleveren. In hoofdzaak zijn er drie prikkels om de afvalscheiding te verbeteren: verhoging van de service op grondstoffen, aanpassing van de service op restafval aan een afnemend aanbod en een financiële prikkel voor het aanbieden van restafval (zgn. diftar). Het schema brengt in beeld in welke mate deze prikkels bijdragen aan verbetering van de afvalscheiding.

Tenslotte wordt ingegaan op de indicatieve financiële effecten van de inzamelvarianten, indien deze in Heemstede zouden worden ingevoerd. De uiteindelijke kosten zijn afhankelijk van meerdere variabelen en keuzes, waardoor er in deze fase nog geen exacte berekening is te geven. Naast wijziging van de afvalbeheerkosten (inzamelkosten, kapitaallasten en verwerkingskosten) moet bij invoering van een nieuwe inzameling rekening gehouden worden met eenmalige kosten voor implementatie, communicatie en overige zaken, zoals het inzetten van een afvalcoach en het verstrekken van aanrechtbakken als hulpmiddel voor de inzameling van groente-, fruit- en etensresten.

Gebruikte afkortingen:

- Diftar GeDIFferentieerd TARief (op aanbieden restafval)
- GFE Groente-, fruit- en etensresten ('keukenafval')
- GFT Groente-, fruit- en tuinafval
- OPK Oud papier en karton
- PMD Plastic verpakkingen, metalen (blik) en drinkpakken
- VANG Landelijk programma "Van afval naar grondstof"

HEEMSTEDEN Inzamel-varianten	Heemstede Huidig	Omgekeerd Inzamelen á la Merlenhoven	Lisse Omgekeerd inzamelen	Diemen	Hillegom	Haarlemmermeer	Leiden nascheiding P(M)D
CBS: Inwoners Hoogbouw	27.286 35%		22.800 31%	29.196 59%	21.966 30%	154.235 25%	108.473 57%
Inzamelings laagbouw	Twee formaten voor restafval: 140 en 240 liter			(participatie)	13*		
Inzamelings Hoogbouw	Restafval en GFT	Valt buiten pilot	Tarief per inworp restafval. Basisniveau afvalscheiding omhoog voor GFT, PMD, OPK	Verbetering afvalscheiding hoogbouw komt in latere fase aan bod	Tarief per inworp restafval. Basisniveau afvalscheiding omhoog voor GFT, PMD, OPK	Basisniveau afvalscheiding omhoog voor GFT, PMD, OPK	PMD bij restafval, GFT
Bijzonderheden	Knelpunt: wijkvoorzieningen voor plastic (toenemend volume) en papier (meer karton) zijn ontoereikend voor toenemende volumes	Pilot verbetering afvalscheiding in de laagbouw. Zie notitie 'Resultaten pilot Merlenhoven' (okt. 2019)	Systeem ingevoerd in 2017, VANG is ruimschoots gehaald. Evaluatie medio 2019 wijst uit dat bewoners tevreden zijn, raad heeft dit jaar per 2020 afgeschaft.	Wijziging betreft vooralsnog alleen introductie van rolemmer GFT bij laagbouw. PMD, OPK en hoogbouw komen in latere fase aan bod.	Uitrol in 2020 invoering in 2021	Geen uitrol vanwege hoge kosten. Geen serviceverhoging papier i.v.m. inzameling door scholen, kerken en verenigingen	Uitrol vanaf 2019
AFVALSCHEIDING							
Nulmeting (2019)	61% (175 kg)	61%	2015: 56% (187 kg)	33% (223 kg)	57% (180 kg)	54% (188 kg)	2018: 33% (249 kg)
Ambitie	75% (100 kg)		75%	55% (137 kg)	75% (100 kg)	>75%	50% (175 kg)
Resultaat	-	70%	85% (46 kg)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Is VANG met deze variant voor Heemstede binnen bereik?	NEE	Laagbouw komt in de pilot uit op 92-98 kg/inw restafval, maar incl. hoogbouw wordt VANG waarschijnlijk niet gehaald.	VANG wordt met dit jaar ruim gehaald. Zonder dit jaar mogelijk ook haalbaar, maar zal moeten blijken.	NEE Is gelijk aan huidige inzameling Heemstede. Uitkomst participatie PMD en OPK ongewis.	JA Pakket maatregelen is voldoende om VANG te halen.	Waarschijnlijk wel. Een inzamelproef in Haarlemmermeer wijst uit dat VANG-doelen gehaald kunnen worden.	NEE. Geen gemeente haalt met alleen nascheiding PMD de doelstelling.
SERVICE EN GEMAK							
Service neemt toe bij goed scheidingsgedrag	Nadruk op restafval en GFT	Meer service en gemak voor PMD. Restafval wegbrengen	Hoge service op grondstoffen. Restafval wegbrengen + tarief per inworp	Gelijk aan huidige inzameling Heemstede	Alle stromen aan huis. Tarief per aanbieding/inworp restafval.	Hoge service op grondstoffen GFT en PMD, hoogfrequente inzameling.	Alle stromen aan huis. PMD bij restafval, maar nascheiding geeft geen prikkel andere stromen beter te scheiden
Toepassen prikkel Service grondstof Service restafval Financieel	GFT	GFT en PMD van halen naar brengen	GFT, PMD, OPK van halen naar brengen per inworp restafval	GFT van 1 naar 2 wekelijks	GFT, PMD, OPK 140 l, iedere 4 week per aanbieding/inworp	GFT en PMD 80 l, iedere 4 week	GFT, PMD, OPK
Laagbouw: aantal rolemmers	2	2	3	2 + optioneel	3 + zak PMD	4	3
Inzamelrondes/jr	26	-	-	26	13	13	26
Rest	26	26	26	26	37	52+26	26
GFT	26	26	26	26	52 (zak)	52	26
PMD	-	-	13	(participatie)	13	-	bij restafval
OPK	-	-	-	-	-	-	13
TOTAAL per jaar	52	52	65	52	115	143	65
Totaal inzameling grondstoffen	26 GFT	52 GFT en PMD	65 GFT, PMD, OPK	26 GFT	102 GFT, PMD, OPK	130 GFT en PMD	65 PMD (bij rest), GFT, OPK
Hoogbouw		Zit niet in pilot	Hoge service op grondstoffen	Zit niet in beleid, komt nog participatie over.	Hoge service op grondstoffen	Hoge service op grondstoffen	Restafval en PMD bij elkaar
INDICATIEVE FINANCIËLE EFFECTEN bij invoering inzamelsysteem in Heemstede							
SALDO	+ €	- € 70.000	Nader uitwerken	+ €	Nader uitwerken	+ € €	Nader uitwerken
Kapitaallasten Inzameling Verwerking	+ €	+ € 100.000 + € 100.000 - € 270.000	+ € € + € - € € €	- / + - / + + €	+ € € + € € - € € €	+ € € + € € € - € € €	+ € + € Nader uitwerken
Kapitaallasten Laagbouw		Geen (rolemmer rest wordt PMD)	Rolemmer PMD en OPK	Rolemmer PMD en OPK o.b.v. participatie	Rolemmer restafval (met chip), PMD, OPK	Rolemmer restafval, GFE (klein) en PMD	Rolemmer restafval/PMD (groot) en OPK
Wijkcontainers	(Extra PMD en OPK gewenst)	containers restafval (Extra OPK gewenst)	containers restafval met toegangscontrole	Geen mutaties	Geen mutaties	Extra containers GFT, PMD en OPK	Geen mutaties
Hoogbouw		Zit niet in uitrol pilot	Uitbreiding PMD en OPK	Geen mutaties	Restafval (toegangscontrole), PMD en OPK		Extra restafval/PMD
Inzamelkosten Inzamelrondes aan huis		Geen mutatie	Rolemmer: +13 (OPK)	Geen mutaties	Rolemmer: + 11 PMD (zak): + 52	Rolemmer: +91	Rolemmer: + 13 (OPK)
Wijkcontainers	Extra inzameling PMD en OPK?	Restafval (Extra OPK gewenst)	Restafval	Geen mutaties			
Hoogbouw		Zit niet in uitrol pilot	Extra inzameling GFT, PMD en OPK	Geen mutaties	Extra inzameling GFT, PMD en OPK	Extra inzameling GFT, PMD en OPK	Extra restafval, minder PMD
Indicatief effect verwerkingskosten	Kosten stijgen door indexering en belastingen	Kosten nemen af bij betere afvalscheiding	Afname indicatief € 450.000 bij 80% afvalscheiding	Kosten stijgen door indexering en belastingen	Afname indicatief € 350.000 bij 75% afvalscheiding	Afname indicatief € 350.000 bij 75% afvalscheiding	Effect onzeker door ontbreken prikkels om andere stromen beter te scheiden.
Toelichting en overige kosten	De afvalbeheerkosten zijn het saldo van de kosten en baten van de afvalinzameling. Een wijziging van de afvalinzameling heeft gevolgen voor de inzamelkosten, kapitaallasten en verwerkingskosten. De uiteindelijke kosten hangen samen met het gewenste ambitieniveau en zijn afhankelijk van meerdere variabelen en keuzes, waardoor er in deze fase nog geen exacte berekening is te geven. Naast wijziging van de afvalbeheerkosten moet bij invoering van een nieuwe inzameling rekening gehouden worden met eenmalige kosten voor implementatie, communicatie en overige zaken, zoals het inzetten van een afvalcoach en het verstrekken van aanrechtbakken als hulpmiddel voor de inzameling van groente-, fruit- en etensresten.						